

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye a következő témában: Javaslat az Európai Parlament és a Tanács határozatára a „Cselekvő ifjúság” program létrehozásáról a 2007-től 2013-ig terjedő időszakra

COM(2004) 471 final – 2004/0152 (COD)

(2005/C 234/11)

Eljárás

2004. szeptember 9-én az Európai Bizottság úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó szerződés 262. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a fent említett kérdésben.

A bizottsági munka előkészítéséért felelős „Foglalkoztatáspolitikai, szociálpolitikai és uniós polgárság” szekció véleményét 2005. február 18-án elfogadta. (előadó: J. I. RODRÍGUEZ GARCÍA-CARO).

A 2005. március 10-én tartott 415. plenáris ülésén (a március 10-i ülésen) az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 196 igen szavazattal, 3 tartózkodás mellett elfogadta a következő véleményt.

1. Bevezetés

1.1 1988 óta az „Ifjúság Európáért”, az „Európai önkéntes szolgálat fiataloknak” és a jelenlegi, többek között a korábbi programok tevékenységeit is felölelő YOUTH program egymást követő szakaszain keresztül az Európai Unió egy sor olyan tevékenységet indított el, amelyek célja az Európai Közösséget létrehozó szerződés 149. cikke (2) bekezdésének alkalmazása, amely szerint a közösségi fellépés célja a fiatalok és a szociálpedagógusok nagyobb mobilitásának elősegítése.

1.2 A különböző, az ifjúsáspolitikai keretein belül működő különleges programok mind a mai napig nagy elismertségnel örvendenek, és az érintettek nagy számban részt vesznek a tevékenységekben. E programok révén a tagállamok össze tudják hangolni minden olyan tevékenységüket, amelyek lehetővé teszik, hogy a részt vevő országok közötti (sem a munkaerőpiachoz, sem az oktatáshoz nem kötődő) cserekapcsolatok által a fiatal állampolgárok szélesítsék a kapcsolati körüket és bővítsék tapasztalataikat, illetve tudásukat.

1.3 Az Európai Közösséget létrehozó szerződés 17-22. cikkeiben megfogalmazott uniós polgárság jelentősége megerősíti a programnak a közeljövőben betöltendő szerepét. E szerep lényege az aktív társadalmi szerepvállaláshoz való hozzájárulás és az Európához tartozás érzésének megszilárdítása a fiatalok körében.

1.4 Az „Ifjúság Európáért” program első két szakasza alapvetően két cselekvési típusról tesz említést. Ezek a cserekapcsolatok és a résztvevő országok ifjúságának mobilitását magukban foglaló ifjúsági projektek közvetlen támogatása és tanulmányi és szakmai továbbképző látogatások az ifjúsági tanácsadók számára.

Az 1995 és 1999 között lezajlott harmadik szakaszban a cserekapcsolatokat és a mobilitást kiterjesztették harmadik országokra, a szociálpedagógusokat érintő tevékenységeket fenntartották, emellett az ifjúságot célzó tevékenységek fejlesztését szolgáló, illetve a tagállamok ifjúsáspolitikájának összehangolását segítő intézkedéseket, valamint a fiatalokat és az ifjúsági témák kutatását célzó tájékoztató tevékenységeket vezettek be.

1.5 Az 1998 és 2002 között lezajlott „Európai önkéntes szolgálat fiataloknak” program lehetőséget adott arra, hogy az ifjúságot célzó intézkedések közé felvegyenek az ifjúsági együttműködési politika keretein belüli önkéntességi és szolidaritási különleges tevékenységeket, hogy növeljék a résztvevő fiatalok számát, ösztönözzék a vállalkozói és kezdeményező szellemet, és népszerűsítsék körükben az európai gondolatot.

1.6 Végül a 2006-ig tartó YOUTH program úgy öleli fel a korábbi ifjúsági programokat, hogy közben az újabb kihívások fényében dinamizálja és modernizálja is azokat. A mobilitási és együttműködési intézkedések megtartása mellett egyéb, a fiatalok által kezdeményezett innovációs és kreatív projektek támogatását célzó konkrét intézkedésekkel egészítették ki.

1.7 Az utóbbi időben a Miniszterek Tanácsa és az Európai Tanács több alkalommal is nyíltan és egyértelműen kimondta, hogy a jelenlegi program folyamatosságát biztosítani kell. Az Európai Parlament is aktívan bekapcsolódott a vitába: felkérte az Európai Bizottságot egy olyan program kidolgozására, amely a jelenlegi program helyébe lépne, hogy szembenézzen az ifjúsáspolitikai állította egyre növekvő követelményekkel.

Ugyanakkor a Szerződés az Európai Alkotmány létrehozásáról az Európai Közösségeket létrehozó szerződés 149. cikkében foglaltakat kiegészíti azzal, hogy az Unió fellépésének célja, hogy elősegítse a fiatalok részvételét Európa demokratikus életében.

1.8 A korábban kifejtett motivációk mellett – melyek önmagukban is legitimálják az ifjúsáspolitikai tevékenységek kiterjesztését – mind a jelenlegi program időközi értékelése, mind pedig az Európai Bizottság által szervezett nyilvános konzultáció világossá tették, hogy szükség van egy olyan különleges program fenntartására, amely garantálja a cselekvések folyamatosságát, és erősíti a fiatalok európai identitását és aktív társadalmi szerepvállalását.

1.9 Mindezen elemek együttesen hozzájárultak a 2007-2013 közötti időszakra tervezett „Cselekvő ifjúság” program kidolgozásához; ez ügyben kéri most – az Európai Közösséget létrehozó szerződés 149. cikkének (4) bekezdése alapján – az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság kötelező véleményét.

2. A javaslat tartalma

2.1 A program főbb célkitűzései a következők:

- Előmozdítani a fiatalok aktív szerepvállalását a civil társadalomban.
- Rávezetni a fiatalokat a tolerancia, a szolidaritás és a kultúrák közötti párbeszéd értékeire.
- Erősíteni az uniós polgárságot.

2.2 A program általános célkitűzései, melyek sorra megfelelnek a megcélzott tevékenységeknek is, a következők:

- A fiatalok általánosságban vett, de különösen uniós szintű aktív társadalmi szerepvállalásának előmozdítása.
- A fiatalok szolidaritásának fejlesztése, különösen az Európai Unió társadalmi kohéziójának erősítése érdekében.
- A fiatalokon keresztül a népek kölcsönös megértésének elősegítése.
- Az ifjúsági tevékenységeket támogató rendszerek minőségének fejlesztéséhez és az ifjúságpolitikai civil szervezetek munkájához való hozzájárulás.
- Az európai együttműködés elősegítése az ifjúságpolitika területén.

2.3 A programban kifejtett tevékenységek (amelyek sorra pontosan megfelelnek az előbb említett általános célkitűzéseknek) és intézkedések a következők:

- Az ifjúság Európáért:
 - Ifjúsági csereprogramok.
 - Az ifjúsági kezdeményezések támogatása.
 - Részvételdemokrácia-projektek.
- Európai önkéntes szolgálat:
 - Egyéni európai önkéntes szolgálat.
 - Közösségi európai önkéntes szolgálat.
 - A társadalmi és önkéntes szolgálatok közötti együttműködés.
- Ifjúság a világegyetemért:
 - A kibővült Európa szomszédos országaival való együttműködés.
 - A többi országgal való együttműködés.
- Szociálpedagógusok és támogatási rendszerek:
 - Az ifjúságpolitika terén európai szintű tevékenységet végző szervezetek támogatása.
 - Az Európai Ifjúsági Fórum támogatása.
 - A szociálpedagógusok képzése és hálózat kiépítése számukra.
 - Az innovációt és a minőséget ösztönző projektek.
 - A fiatalok és a szociálpedagógusok tájékoztatását célzó tevékenységek.
 - Egyesületek.
 - A program struktúráinak támogatása.
 - Értékhozzáadás.

- A politikai együttműködés támogatása:
 - A fiatalok és az ifjúságpolitikáért felelős politikusok párbeszéde.
 - Az ifjúságpolitika területének jobb megismerését célzó tevékenységek támogatása.
 - Nemzetközi szervezetekkel folytatott együttműködés.

2.4 A 2007-től 2013-ig terjedő időszakra 915 millió eurós költségvetéssel tervezett program a 13–30 éves korosztályt célozza meg.

3. A javaslatához fűzött megjegyzések

3.1 Ugyanúgy, ahogy a korábbi, célzottan ifjúsági programokat is támogatta, az EGSZB összességében kedvezően fogadja a javaslatot, és meglegedettségét fejezi ki amiatt, hogy ez a tevékenység tovább folytatódik.

Az EGSZB 1986 óta nyíltan támogatja ezeket a tevékenységeket, és véleményeit és megjegyzéseit is azok fejlesztését szem előtt tartva alkotta meg. Az EGSZB a következő véleményeket terjesztette elő:

- Vélemény az „Ifjúság Európáért” programot létrehozó tanácsi határozatra tett javaslatról ⁽¹⁾.
- Vélemény az „Ifjúság Európáért” program második szakaszát elfogadó tanácsi határozatra tett javaslatról ⁽²⁾.
- Vélemény az „Ifjúság Európáért” program harmadik szakaszát elfogadó európai parlamenti és tanácsi határozatra tett javaslatról ⁽³⁾.
- Vélemény az „Európai önkéntes szolgálat fiataloknak” programot létrehozó európai parlamenti és tanácsi határozatra tett javaslatról ⁽⁴⁾.
- Vélemény a YOUTH programot létrehozó európai parlamenti és tanácsi határozatra tett javaslatról ⁽⁵⁾.
- Vélemény az ifjúságpolitika terén európai szinten tevékenységet folytató szervezetek segítségét célzó programot létrehozó európai parlamenti és tanácsi határozatra tett javaslatról ⁽⁶⁾.

3.2 Az EGSZB meglegedését fejezi ki amiatt, hogy az előterjesztett javaslat szövegében megtalálhatók az ifjúságpolitikáról szóló fehér könyvhöz készített saját kezdeményezésű véleményében foglalt ajánlások ⁽⁷⁾. Az európai civil társadalom szerves részeként az EGSZB feladata az, hogy a társadalom és az európai intézmények közötti kommunikációs csatornáként működjön, tapasztalatával és szakértelmével támogatva minden olyan tevékenységet, amely az uniós polgárok hasznát szolgálja.

⁽¹⁾ CES 769/1986.

⁽²⁾ HL C 159., 1991. 06. 17.

⁽³⁾ HL C 148, 1994. 05. 30.

⁽⁴⁾ HL C 158, 1997. 05. 26.

⁽⁵⁾ HL C 410, 1998. 12. 30.

⁽⁶⁾ HL C 10, 2004. 01. 14.

⁽⁷⁾ HL C 116, 2001. 04. 20.

3.3 A korábbi ifjúságpolitikai programokban foglalt tevékenységek folytatása rávilágít arra, hogy – az említett programok célkitűzéseitől függetlenül – e tevékenységek hasznosága továbbra is indokolja fenntartásukat.

A javaslat szükségességének és összes pozitívumának elismerése mellett azonban az EGSZB úgy véli, alapjában véve inkább csak a jelenlegi program tevékenységeinek a kibővítéséről van szó, mint a legfontosabb célkitűzést, azaz a fiatalok aktív társadalmi szerepvállalásának és az Európához való tartozás érzésének előmozdítását megerősítő új cselekvéseket magába foglaló önálló kezdeményezésről. Az EGSZB úgy véli, hogy a program néhány tevékenységén belül meg kell erősíteni a valóban új intézkedéseket, mint például (az 1. tevékenységi körbe tartozó) részvételdemokrácia-projektek támogatása és konkrétan azok, amelyek a döntéshozók és a fiatalok közötti párbeszédet megszervezésével, az ifjúsági parlamentek létrehozásával, illetve az aktív társadalmi szerepvállalásra ösztönző projektekkal kapcsolatosak.

A fent említett legfontosabb célkitűzés fenntartása mellett a programnak igazodnia kell az élethosszig tartó és az élet minden területén végbemenő tanulás elvéhez. A program keretein belül biztosított nem formális oktatás ki kell, hogy egészítse az Európai Unió más programjai által támogatott oktatási és képzési formákat.

3.4 Az EGSZB azt szeretné, ha „A politikai együttműködés támogatása” elnevezésű programot a következő új intézkedéssel bővítenék:

ifjúsági szervezetek által szervezett, fiatal célközönségű tematikus szemináriumok, konferenciák, tanulmányutak, megvalósíthatóságot vizsgáló látogatások különféle Európához kapcsolódó témákban

3.5 A tervezett program költségvetési kerete hét évre mintegy 915 millió euró. Ez az összeg megközelíti az egymilliárd eurót, amelyet az EGSZB szükségesnek ítélt a YOUTH program finanszírozására a 2000–2006 közötti időszakra. Az erre a programra előirányzott majdnem 657 millió eurós költségvetést a „Cselekvő ifjúság” program esetében 915 millió euróra emelték.

Ezzel az üdvözlendő ténnyel kapcsolatban két megjegyzést kell tenni. Először is, míg a YOUTH program költségvetése öt évre, a „Cselekvő ifjúságé” hét évre szól. Másodsor, míg a jelenlegi program 50 millió fiatalt céloz meg, a tervezett program már több mint 75 milliót.

Ez azt jelenti, hogy továbbra is 12 euró jut egy-egy fiatalra, ami meg sem közelíti az EGSZB által a YOUTH program javaslatához készült véleményében ajánlott fejenkénti 20 eurót⁽⁸⁾. Ezért – és ez a megjegyzésekből egyértelműen látszik –, a költségvetési keret továbbra sem elégséges.

⁽⁸⁾ HL C 410, 1998. 12. 30.

3.6 Az EGSZB ki szeretné emelni az „Ifjúság” program időközi értékeléséhez készített javaslatban megfogalmazott egyik ajánlást. Mégpedig kifejezetten támogatjuk azt, hogy az új programmal a körülményektől függetlenül minden fiatalt, de különösen – a szó legtágabb értelmében – korlátozott esélyekkel rendelkező fiatalokat kell megcélozni. Ebben az összefüggésben rendkívül fontos ügyelni arra, hogy a pénzeszközöket egyenlően osszák el a fiatal nők és a fiatal férfiak között. Ezzel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság az első ifjúságpolitikával kapcsolatos vélemények óta változatlanul támogatja a fiatalok ezen csoportjait. Ugyanakkor pontos információra lenne szüksége arról, hogy a korlátozott esélyekkel rendelkező fiatalok hogyan vehetnének részt valóságosan is ebben a programban.

3.7 Emellett az YOUTH program időközi értékelését követően született ajánlások következményeképpen is az EGSZB úgy véli, szélesebb körben ismertté kellene tenni az új, „Cselekvő ifjúság” programot, olyan hatékony tájékoztatási rendszerrel, amely által minél több fiatal és egyesület szerezhet információt a programról és a benne foglalt tevékenységekről. Ezért az EGSZB úgy véli, ezt az információt minden oktatási intézménynek, munkaközvetítő irodának, sportegyletnek és – szövetségnek, és minden egyéb intézménynek vagy szervezetnek, amely sok fiatallal tartja a kapcsolatot, azonnal meg kell kapnia, mivel így az a program által megcélzott személyek döntő többségéhez eljutna.

3.8 Az uniós polgárság fogalmának megszilárdítása és az egyre kézzelfoghatóbb egységhez – azaz az Európai Unióhoz – való tartozás érzésének erősítése olyan célkitűzések, amelyekkel mindannyian egyetértünk. Az Unió ezeket szem előtt tartva folytatja a tevékenységét, és az itt tárgyalt javaslat ezen cselekvési területek egyikéről szól.

„Ténylegesen működő uniós polgárság létrehozása: a kultúra és a sokszínűség előmozdítása ifjúsági, kulturális, audiovizuális és társadalmi szerepvállalási programok segítségével”⁽⁹⁾, című közleményében az Európai Bizottság rávilágított arra, mennyire fontos, hogy az uniós polgároknak lehetősége nyíljon megtagadni az Unióhoz való tartozás érzését. Valójában azonban sok európai polgár pusztán távoli és ismeretlen politikai és gazdasági entitásként tekint az Unióra.

Az EGSZB úgy ítéli meg, hogy szükség van olyan tevékenységek bevezetésére, amelyek ösztönzik az uniós polgárság és az Unióhoz való tartozás érzését. Emellett úgy véli, az intézményeknek és a tagállamoknak el kell gondolkodniuk azon, mekkora részük van abban, hogy nem sikerült teljes mértékben megvalósítani ezeket a célkitűzéseket, és abban hogy a lakosság milyen aránya tekinti az Uniót olyan államok csoportjaként, amelyek időnként összeülnek gazdasági érdekeik megtárgyalása végett.

3.9 A toleranciával, a szolidaritással, a kölcsönös megértéssel, valamint a más kultúrákkal és nemzedékek között folytatott párbeszéddel kapcsolatos értékek előmozdítása olyan célkitűzés, amelyért mindnyájunknak határozottan és fenntartások nélkül ki kell állnunk. Ezek az értékek világosan benne foglaltatnak a jelen javaslatban, és az EGSZB nyíltan támogatja érvényre juttatásukat.

⁽⁹⁾ COM(2004) 154 final.

Mivel a program kifejezetten a fiatalokra, azon belül is bizonyos korcsoportokra, még hozzá a korlátozott lehetőségekkel rendelkező serdülőkre és fiatal felnőttekre irányul, az EGSZB úgy véli, a javaslatnak külön ki kell hangsúlyoznia bizonyos értékeket, amelyek bár ugyanúgy fontosak, mint a többi, a jelenlegi szövegből kimaradtak. Ezek az értékek, mint például a felelősség, a jól végzett munkával való megelégedettség, az élet törvényeinek tiszteletben tartása, stb. elengedhetetlenek ahhoz, hogy a fiatalok aktív szerepet játsszanak a társadalomban. Egy fejlett társadalomban, ahol mindenki egyértelműen tájékozódhat állampolgári jogairól, meg kell ragadni minden adódó lehetőséget ezen értékek átadására is az állampolgárok és különösen a fiatalok számára. A „Cselekvő ifjúság” program ezen értékek ösztönzésének eszköze lehet.

3.10 A nyelvi sokszínűség jelentősége is az Európai Unió kulturális gazdagságát példázza. Az EGSZB nem győzi hangsúlyozni, mennyire fontos a nyelvtanulás ahhoz, hogy az uniós polgárok jobban megismerjék és megértsék egymást.

Úgy véljük, hogy a „Cselekvő ifjúság” programnak is hozzá kell járulnia a nyelvtanulás előmozdításához, felvéve azt az általános és a konkrét célkitűzések közé.

Az EGSZB azt javasolja, hogy a nyelvi sokszínűség elismerését az európai kulturális és multikulturális sokszínűség mellé, a javaslat 2. cikkének (3) bekezdésébe kell belefoglalni.

Emellett a 3. cikk 1. d) célkitűzését a következőképpen kellene megfogalmazni: „a fiatalok interkulturális és nyelvi képzésének fejlesztése”.

3.11 Az értékek fiatalok számára való közvetítését illetően a program egyik lényeges pontja az „Európai önkéntes szolgálat” tevékenység, amely 1998-as elindítása óta hasznosan szolgálta a fiatalok közötti szolidaritás megerősítését és a személyiségfejlesztést. Ezért az EGSZB támogatja a tevékenység keretein belül megvalósuló kezdeményezések sokszínűségét, és ismét köszönetét fejezi ki azért, hogy az Európai Bizottság figyelembe vette a bizottság által a témában tett korábbi ajánlásokat.

3.12 A javaslatához csatolt pénzügyi tervezetben az erre a tevékenységre szánt költségvetési keretet az EGSZB túl magasnak tartja, figyelembe véve, hogy aránylag kevés fiatal érint. Másrészt információkkal rendelkezünk az egyes tagországokból arra vonatkozólag, hogy a fiatalok érdeklődését az önkéntes szolgálat iránt a program fenntartói nem tudják kielégíteni. Ez valószínűleg a kérelmekkel kapcsolatos követelményekre és a tevékenység hatékonyságára vezethető vissza. Ezért az EGSZB úgy véli, hogy az 1., „Ifjúság Európáért” tevékenység magasabb arányú részvételt képes teremteni, ezáltal a korlátozott esélyekkel rendelkező fiatalokra nagyobb hatással lehet, ezért az EGSZB szemszögéből ellenőrizni kellene, hogy az egyes tevékenységekre szánt költségvetési eszközök elosztása megfelel-e az igényeknek. Eközben tekintetbe kell venni a lehetőségeket az egyes tevékenységek hatékonyságának növelésére..

3.13 „Az ifjúságpolitikában arra kell törekedni, hogy a fiatalokat bevonjuk a döntéshozatali folyamat minden szakaszába, hogy meríthessünk az ő közvetlen tapasztalataikból, és hogy aktív és felelős társadalmi szerepvállalásra sarkalljuk őket”. Ez a mondat az ifjúságpolitikáról szóló fehér könyvhöz írt saját kezdeményezésű vélemény⁽¹⁰⁾, ajánlásai között olvasható, és olyan szándéknyilatkozatnak tekinthető, amely a program számára hivatkozási alapként szolgálhat. E vezérelv követésével a program egyesítheti a célkitűzésekben megfogalmazott két alapelvet: az uniós polgárságot és a szerepvállalást.

3.14 Ha a tevékenységek nagy részét a programon kívüli végzik el, az magasabb szintű ellenőrzést követel meg a koherencia és az átláthatóság megőrzése érdekében. Az EGSZB megérti, hogy a programot az állampolgárokhoz minél közelebbi szinten kell lebonyolítani, viszont úgy véli, az Európai Bizottságnak továbbra is részt kellene vennie a támogatásra érdemes szervezetek kiválasztásáról szóló döntéshozatali folyamatban.

3.15 Mivel a program jelentős részét nemzeti, regionális és helyi szinteken kívánják megvalósítani, és mivel számos szervezet és magánszemély vesz részt benne, a közpénzek megfelelő felhasználásának biztosítása érdekében a lehető legmagasabb szintű felügyeletre, átláthatóságra és nyitottságra van szükség.

3.16 A szervezetek kiválasztási folyamatát és a források elosztását a közösségi intézményeknek és a résztvevő országok saját illetékes intézményeinek kell felügyelniük, azért hogy a „Cselekvő ifjúság” program forrásaiból ne juthasson támogatáshoz olyan szervezet vagy egyesület, amely szándékosan vagy figyelmetlenségből eltér, illetve támogat bármiféle intoleráns, erőszakos, rasszista vagy idegengyűlölő megnyilvánulást. Ezért a pályázatok elbírálásával és kiválasztásával megbízott – mind közösségi, mind tagállami szintű – szervezeteknek fel kell ismernie és mindenféle kiválasztási folyamatból ki kell zárnia az ilyen előjellel rendelkező szervezeteket.

Ugyanakkor a kiválasztási folyamat során azt is biztosítani kell, hogy a közösségi forrásokból részesülő szervezetek megfelelő szinten képviseljék az ifjúságot, és ez a tagságukban is tükröződjön.

3.17 Az EGSZB egyetért a javaslat azon kijelentésével, mely szerint a javaslat hozzáadott értéke abból fakad, hogy a fiatalok mobilitása érdekében serkenti a tagállamok közötti együttműködést. A tagállamok erre külön-külön nem lennének képesek. Ezért különösen fontos, hogy minden résztvevő tagállam fontolja meg a javaslat 6 cikkének (5) bekezdésében foglaltakat, és tegyen meg mindent a még meglévő, a mobilitást gátló korlátok lebontása érdekében.

Az EGSZB már többször felhívta erre a figyelmet a program különböző szakaszaiban alkotott és egyéb, kifejezetten a mobilitásból fakadó problémákra vonatkozó véleményeiben is⁽¹¹⁾.

⁽¹⁰⁾ HL C 116, 2001. 04. 20.

⁽¹¹⁾ HL C 133, 1997. 04. 28. Vélemény az „Oktatás-képzés-kutatás: az országok közötti mobilitás akadályai” c. zöld könyvről
HL C 149, 2002. 06. 21. Vélemény az uniós polgárok és családtagjaik tagállamok területén belüli szabad mozgáshoz és letelepedéshez való jogáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre vonatkozó javaslatról

Ezekben a véleményekben világosan kimondja, hogy fel kell gyorsítani minden olyan tevékenységet, amely ösztönzi általában a polgárok, de különösen a fiatalok programban való részvételét, anélkül hogy a hozzáférést korlátozó bürokratikus akadályokat gördítenének eléjük, amelyeket a tagállamokban már el kellett volna törölni.

3.18 Figyelemre méltó eredmény, és az EGSZB korábbi ajánlásaival is összhangban áll, hogy a részvételre jogosultak életkorának meghatározását kibővítették (13 évre csökkentették, illetve 30 évre növelték). Ezáltal a népesség jelentős hányada, mintegy 75 millió polgár vehet részt a programban. Ezért úgy véljük, el kell végezni egy erre a korosztályra irányuló (heterogenitását és ugyanakkor a történelemben még soha nem tapasztalt egységességét vizsgáló) elemzést, melynek segítségével jobban alá lehetne támasztani az Európai Unió ifjúsági programját. Különösen, ha az követni kívánja a szociálpolitikák és a nemzedékek közötti szerződés jövőjét vizsgáló magas szintű csoport ajánlásait.

Mindazonáltal megismételjük azon javaslatunkat, mely szerint a csereprogramokban való részvételre jogosultak körét egészen a 11 éves korosztályig ki kellene bővíteni, mivel – bár ez a korosztály nem sorolható a fiatal felnőttek közé – a korai tanulás és értékátadás különleges módokon talál befogadásra. A részvételt minden esetben megfelelően szervezett struktúrákon belül kell megvalósítani, nem pedig egyénileg.

3.19 A javaslat 15. cikke rendelkezik a program kötelező – időközi és utólagos – értékeléséről. Az időközi értékeléssel kapcsolatban az EGSZB úgy véli, az egyik fontos megvizsgálandó tényező a program hatása a különböző résztvevő országokban. Ennek ismeretében külön figyelmet kellene szentelni arra, hogy a „Cselekvő ifjúság” tevékenységeiben kevésbé aktívan résztvevő országokba minél több információ jusson el a programról. Ezáltal a forrásokat kiegyensúlyozottabban lehetne elosztani, elkerülve azt, hogy csak olyan szervezetek kapjanak támogatást, amelyek szilárdabb struktúrával és nagy tapasztalattal rendelkeznek az ilyen irányú tevékenységek fejlesztésében, ugyanakkor hozzájárulna e tapasztalatok átadásához a programban passzívan résztvevő régiók számára.

3.20 Ahogy jelen véleményben már említettük, a „Cselekvő ifjúság” program a korábbi ifjúságpolitikai programok tevékenységeire épül. Ezért nem szabad elfelejteni, hogy fontos a

szociális partnerek részvétele az előkészületekben és az utólagos értékelésben, akárcsak az ifjúsági szervezetek bevonása a program bizonyos tevékenységeinek végrehajtásába, különösen azokba, amelyek önkéntes munkát igényelnek, azért, hogy elkerüljük a munkaerőpiac esetleges torzulásait és azt, hogy a munkaviszonyt önkéntes tevékenységnek álcázva kikerüljék. Ez különösen igaz a szakképzett munkaerő esetében.

3.21 Emellett az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság kiemeli annak szükségességét, hogy a szociális partnerek és az ifjúsági és ifjúságpolitikai szervezetek magasabb szinten együttműködjenek az „Ifjúság és Európa” tevékenység keretében tett ifjúsági kezdeményezések támogatási eszközeit illetően. Szervezeteink tapasztalata jelentősen hozzájárulhat az európai fiatalok vállalkozói és kezdeményező szelleme, valamint kreativitása ösztönzéséhez.

3.22 Az EGSZB támogatja az ifjúsági szervezetekbe tömörülést segítő intézkedések felvételét a fiataloknak a társadalmi életben való részvételét ösztönző eszközök közé. Ezért úgy véli, különös figyelmet kell szentelni az ilyen egyesületek támogatásának azokon a helyeken és azon ifjúsági csoportok között, amelyeket kevésbé képviselnek a már létrejött szervezetek.

Ugyanakkor a javaslatához csatolt költségvetési tervvel kapcsolatban egyet nem értésünknek adunk hangot amiatt, hogy csökkentették az ifjúságpolitikában európai szinten tevékenykedő szervezetek támogatására szánt összeget. Úgy véljük, az új program célkitűzéseivel való összhang megtartása érdekében e tevékenységnek a YOUTH programban elfoglalt relatív súlyát nem szabad leértékelni.

3.23 Az EGSZB szeretné kifejezni a támogatását a Franciaország, Németország, Spanyolország és Svédország állam- és kormányfői által indított, egy európai ifjúsági szerződés létrehozásáról szóló új kezdeményezés iránt, amely a lisszaboni stratégia részét képezi, és célja a fiataloknak a politikai életbe való bevonására szolgáló új módszerek kifejlesztése.

Úgy véljük, a szerződést úgy kell tekinteni, mint olyan eszközt, amelynek segítségével eredményeket érhetünk el a munkavállalás, a társadalmi összetartás és az oktatás területén, az Európai Unió ifjúságpolitikáján belül és a „Cselekvő ifjúság” programban, valamint amely újabb témákkal bővíti az új Európai Ifjúságpolitikai Menetrendet.

Brüsszel, 2005. március 10.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság
elnöke
Anne-Marie SIGMUND

MELLÉKLET

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményéhez

Az alábbi módosító indítvány megkapta a leadott szavazatok legalább negyedét, de a vitában elutasították.

Új, 3.14 pont

Az Európai Bizottságnak biztosítania kellene a YOUTH programot irányító nemzeti ügynökségek összehangolt működését, mégpedig olyan módon, hogy a program végrehajtásának decentralizációja a tagállamokban ne gördítsen új akadályokat a programhoz való hozzáférés elé.

Az új „CSELEKVŐ IFJÚSÁG” program végrehajtása során a nemzeti ügynökségek munkáját és gyakorlatát egy európai bizottsági tisztviselőkből és a megfelelő szociális partnerekből álló bizottságnak felügyelnie és értékelnie kellene.

Indokolás

A CSELEKVŐ IFJÚSÁG program sokkal decentralizáltabb, mint a jelenlegi YOUTH program. A program végrehajtása során a programban résztvevő országok nemzeti ifjúsági ügynökségei jelentős szerepet játszanak, és fontos döntéseket hoznak, meghatározzák a nemzeti prioritásokat, és határoznak a program végrehajtásának számos részletéről. A decentralizáció nagy problémát jelent számos európai ifjúsági szervezet és hálózat számára, mivel a nemzeti ügynökségek különböző nemzeti prioritásai és a partnerségi kapcsolatra vonatkozó különböző álláspontjai miatt az európai ifjúsági szervezetek és ezek különböző országokban található kirendeltségei nem tudnak megfelelő módon együttműködni.

A szavazás eredménye

Igen szavazat: 51

Nem szavazat: 72

Tartózkodás: 30
